

25 éves az Országos Meteorológiai Szolgálat Stúdiója

Fejes Edina

Országos Meteorológiai Szolgálat, fejes.e@met.hu

Lehetetlenre vállalkozik az, aki a Stúdió negyedszázadot felölelő történetéről szeretne mindenre kiterjedő áttekintést adni. Az alábbi írás kísérletet tesz arra, hogy az OMSZ TV Stúdió életében történt fontosabb eseményekről megemlékezzen, melynek alapját az OMSZ beszámoló kötetei adták.

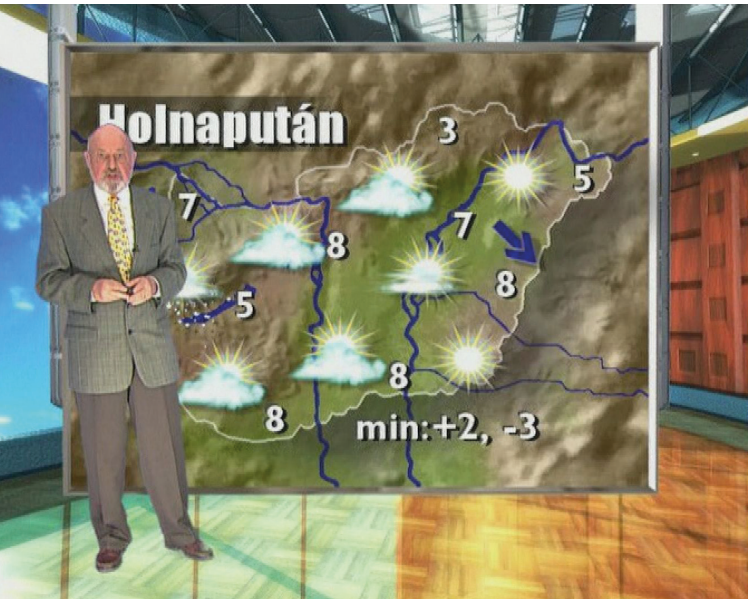
Az OMSZ Stúdió létrehozását néhány éves tervező, majd szervező munka előzte meg. 1997-ben a Szolgálat akkori vezetése dr. Mersich Iván elnökletével úgy döntött, hogy az OMSZ a magyar médiapiacra kivívott vezető szerepének megőrzése érdekében kiépíti saját televíziós stúdióját, mely gyökeres változást hozhat a TV-s szolgáltatások terén is. A tervek szerint a stúdióból több televíziós csatorna meteorológiai kiszolgálását akarták megoldani. A „helyi” stúdió legnagyobb előnye az volt, hogy az ország legfejlettebb, legrészletesebb meteorológiai adat- és információbázisa, vagyis az OMSZ belső számítógépes hálózata, és az OMSZ Stúdió számítástechnikai rendszere közvetlenül, házon belül összekapcsolható lett. Ez a megoldás lehetővé tette, hogy az adásba kerülő időjárás-jelentéseket szemléltető grafika folyamatosan és automatikusan frissíthetővé vált. A tervekből gyorsan valóság lett, a stúdió tervezéséhez és kivitelezéséhez szükséges szakmai segítséget az MTV szakemberi biztosították.

A KERSZI (Kereskedelmi és Szolgáltató Iroda) vezetője, Vissy Károly által tervezett önálló digitális TV stúdió beruházása teljes egészében az OMSZ költségvetéséből kezdődött meg 1997 tavaszán, és ugyanazon év október 4-re, a kereskedelmi televíziók indulásának a napjára el is készült. Mivel 1997-ben

a médiapiac TV ágazatában hatalmas változások zajlottak, a KERSZI számára óriási kihívás volt a kereskedelmi televíziók beindulása. A régi, nagy televíziókkal (MTV, Duna TV) megmaradt a jó kapcsolat, olyannyira, hogy 1997 decemberében az MTV adás átkerült az OMSZ Stúdióba. Az új helyszínről való sugárzás egyben arculat- és tartalomváltozást is jelentett. Első ízben jelenítették meg mozgásában – az előrejelzési modellek alapján készített – légnyomás- és hőmérsékletváltozási térképeket.

1997 októberében három nagy kereskedelmi televízió indult: MTM SBS (az „új TV2”), RTL Klub, TV3. Ezek közül az „új TV2” rendelte meg az időjárás-előrejelzéseket úgy, hogy a szereplős meteorológiai előrejelzés az OMSZ Stúdióból ment. A stúdió indulásakor az élő időjárás-jelentést Vissy Károly (1. ábra), H. Bóna Márta (2. ábra), Bártfai Erzsébet, Németh Lajos és Török Dénes neve fémjelezte.

1999-ben az MTV 1-es és 2-es csatornája hétközben hat, szombaton öt és vasárnap kettő időjárás-jelentést közvetített, melyet meteorológus szakember prezentált. A Duna Televízió ekkor még saját stúdióból adta a jelentéseket, és az OMSZ-tól kapott meteorológiai információkra támaszkodott. A kereskedelmi televíziók közül az MTM-SBS („új TV2”) továbbra is

1. ábra. Vissy Károly az MTV időjárásjelentés felvétele közben.

az OMSZ Stúdióból sugározta a meteorológiai adásokat, hétköznap négy reggeli és kettő esti, szombaton és vasárnap 1-1 esti adással jelentkezett.

2001-ben tovább élesedett a médiapiaci verseny, és a média piac más szereplői a legkülönbözőbb ajánlatokkal vonzották be az OMSZ régi ügyfeleit. Emellett

2. ábra. H. Bóna Márta a HÍR-TV időjárásjelentés közben.

a pénzügyi megszorítások miatt az eddigi megrendelők is csökkentették az adások számát. Például az MTV kevesebb hétköznapi élő meteorológiai adást kért, ugyanakkor nőtt az írott szolgáltatások iránti igény. Ilyenkor a legfrissebb adatok alapján készített grafikát mutatták be, és a képhez tartozó időjárási szöveget a bemondó olvasta fel. Az élő adások terén folytatódott az előző évi gyakorlat, csak szerkezeti változtatások történtek. Az MTV regionális stúdiói speciális szolgáltatásokat kaptak a reggeli adásaikhoz. A Duna TV-nek nyújtott szolgáltatás kibővült az „Indul a nap” című műsorral, amelyben reggel félóránként jelentkezett be az adott napra beosztott meteorológus kollégánk. Nagy siker volt, hogy 2001. március 15-től a Duna TV élő adásai is az OMSZ Stúdióban készültek. Ez biztosította a stúdióban dolgozó három fő – Menyhért Gábor, Kellermayer Csilla és Bakonyi József – teljes foglalkoztatását. Az „új TV2” 2000-ben saját stúdiót alakított ki a meteorológiai jelentések részére, ettől kezdve az OMSZ csak az adatokat szolgáltatta részükre.

2002-ben új ügyfelek érkeztek új igényekkel, de emellett meglévő szerződéseket is mondtak le. Sok rivális olcsóbb ajánlatokkal tartotta kezében a piac egy részét. Ebben az évben a médiapiac egy új szegmense, az internetes szolgáltatás indult el, amely új kihívást jelentett az OMSZ számára is. A közszolgálati televíziók részére (MTV1, MTV2, Duna TV) szerencsére nőtt az élő szereplős jelentések száma, illetve még több szöveges és képi előrejelzést is továbbítottunk, ahol a megjelenő térképek alá a bemondó olvasta be az előrejelzést. Az MTV regionális stúdióit is nap mint nap az OMSZ látta el anyagokkal. 2002. június 15-én az RTL Klubbal, december elejétől pedig a HÍR TV-vel szerződött az OMSZ, melyek közül az utóbbi automatikusan kapott szöveges előrejelzéseket és térképes animációkat. A kisebb vidéki televíziókkal továbbra is kapcsolatban álltunk, többek között a Hajdúszoboszló Városi TV-vel, a Kapos Televízióval, a Rádió Kht-val, és a Kecskeméti Városi TV-vel.

2003-ban az MTV meteorológiai kiszolgálásában lényeges változás történt: a megrendelő csökkentette igényeit és jelentős árcsökkentést is kért a meteorológiai adatokra. A Duna TV élő adásaiban egyelőre csak kisebb változtatások történtek. A kereskedelmi televíziók kiszolgálása terén nem volt változás, továbbra is csak meteorológiai információkat kaptak, melyeket a saját stúdiójukban elkészített időjárásjelentéshez használtak fel. A HÍR TV viszont március 24-től élőszereplős időjárás-jelentésre tartott igényt, melyet az OMSZ a saját TV stúdiójában készített el. A kisebb televíziókkal kötött szerződések száma nem változott.

2004–2005-ben a közszolgálati televíziók közül az MTV részére ugyan továbbra is készültek szereplős időjárás-előrejelzések, de ezek száma lecsökkent. A HÍR TV mind a szereplős, mind pedig a térképes-hangalámondásos időjárás előrejelzésre igényt tartott, kibővítve ezt a nyári időszakban a hetente egyszer jelentkező „Szabadidő meteorológia” című adással.

2006-ban az MTV-ben megjelenő időjárás-előrejelzések száma tovább csökkent, a HÍR TV viszont mind a szereplős, mind a térképes előrejelzésre igényt tartott.

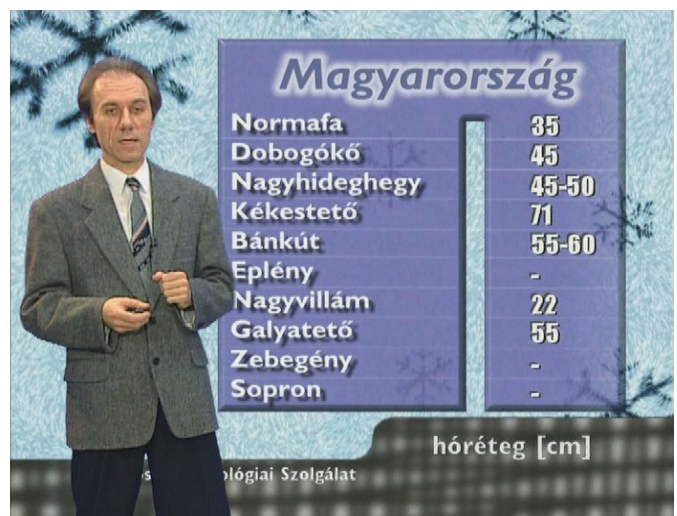
Bár az OMSZ Stúdió beváltotta a hozzá fűzött reményeket, 12 év sikeres működés után a jövője mégis kérdésessé vált. A televíziós technika rohamosan fejlődött, amely megkívánta volna a stúdió teljes műszaki felújítását, de a pénzügyi nehézségek miatt ez nem valósult meg.

2010. január 4-én a Magyar Televízió az időjárás-jelentéseinek készítését és sugárzását teljes egészében visszavette: ettől fogva saját épületében, új, óbudai székházában került sor a felvételek elkészítésére. Az adások továbbra is az OMSZ meteorológusainak szerkesztésében és szereplésével történtek, csak a helyszín változott. A szemléltető anyagokat továbbra is az OMSZ adataiból és előrejelzéseiből, a Híradó új, modern video-grafikai hardver-szoftver rendszerének segítségével készítették el az MTV szakemberei. A HÍR TV tartott ki legtovább, de 2011-ben már ők is saját stúdiójukban készítették el az előrejelzéseket az OMSZ meteorológusainak közreműködésével.

Az OMSZ TV Stúdió ezt követően légüres térbe került, hiszen a hajdan pezsgő élet után munka nélkül maradt, és csak egy hajszálon múlt, hogy nem számolták fel végleg. Kellermayer Csilla stúdióvezető ötletei nyomán, kisfilmek készítését vállalta fel az OMSZ néhány kollégája. Többek között az OMSZ tevékenységét bemutató, meteorológiai ismereteket átadó kisfilmek készültek, amelyek ma is megtekinthetők az OMSZ honlapján. Igazi áttörés 2017-ben következett be, amikor az OMSZ Stúdió ismét elkezdett élő időjárás-előrejelzéseket készíteni, melyről bővebben Simon Gergő írt a jelen lapszámban „Az Országos Meteorológiai Szolgálat közösségi médiás tevékenysége: új kommunikációs formák a hiteles meteorológiai adatok közlésében” című cikkében (Simon, 2023).

Irodalomjegyzék

Simon G., 2023: Az Országos Meteorológiai Szolgálat közösségi médiás tevékenysége: új kommunikációs formák a hiteles meteorológiai adatok közlésében. *Légtér* 68, 80-84. <https://doi.org/10.56474/legkor.2023.2.4>

Képek az MTVA időjárás-jelentéseinek archívumából: fenn Jenki Szilvia, középen Török Dénes, lenn Török László meteorológusok.